

Vec C-285/23 [Linte]ⁱ

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

3. máj 2023

Vnútroštátny súd:

Ekonomisko lietu tiesa

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

21. apríl 2023

Trestné konanie proti:

A

B

C

Z

F

AS Latgales Invest Holding

SIA METEOR HOLDING

METEOR Kettenfabrik GmbH

SIA Tool Industry

AS Ditton pievadkēžu rūpnīca

Za účasti:

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra

ⁱ Názov prejednávanej veci je fiktívny. Nezodpovedá menu žiadneho účastníka konania.

Predmet konania vo veci samej

Trestné konanie, v ktorom vzniká otázka možnosti obvineného zúčastniť sa na pojednávaniach uskutočnených za účelom prejednávania veci prostredníctvom videokonferencie z iného členského štátu.

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Na základe článku 267 ZFEÚ sa žiada o výklad niektorých ustanovení práva Európskej únie s cieľom objasniť (i) či možnosť použitia videokonferencie na výsluch obvineného, ktorá je stanovená v článku 24 ods. 1 smernice 2014/41/EÚ, možno využiť aj na zabezpečenie účasti obvineného na súdnom konaní v trestnej veci vo všeobecnosti; (ii) či sú v takom prípade zaručené práva obvineného stanovené v článku 8 ods. 1 smernice (EÚ) 2016/343; (iii) či takáto účasť obvineného na prejednávaní veci zodpovedá jeho fyzickej účasti na pojednávaní; a v prípade kladnej odpovede na predchádzajúcu otázku, (iv) či sa videokonferencia môže uskutočniť len prostredníctvom príslušných orgánov členského štátu; a v prípade zápornej odpovede na predchádzajúcu otázku, (v) či môže súd na tento účel priamo kontaktovať tohto obvineného, ktorý sa nachádza v inom členskom štáte; ako aj (vi) či je uskutočnenie videokonferencie v členskom štáte bez účasti príslušných orgánov členského štátu povolené v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti Únie.

Prejudiciálne otázky

1. Má sa článok 24 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/41/EÚ z 3. apríla 2014 o európskom vyšetrovacom príkaze v trestných veciach vykladať v tom zmysle, že výsluch obvineného formou videokonferencie zahŕňa aj účasť obvineného na pojednávaní v trestnej veci v inom členskom štáte formou videokonferencie z členského štátu jeho bydliska?
2. Má sa článok 8 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/343 z 9. marca 2016 o posilnení určitých aspektov prezumpcie nevinoty a práva byť prítomný na konaní pred súdom v trestnom konaní vykladať v tom zmysle, že právo obvineného zúčastniť sa na súdnom konaní možno zaručiť aj prostredníctvom účasti obvineného na pojednávaní v trestnej veci, ktoré sa koná v inom členskom štáte prostredníctvom videokonferencie z členského štátu jeho bydliska?
3. Zodpovedá účasť obvineného na prejednávaní veci, ktoré sa koná v inom členskom štáte, prostredníctvom videokonferencie z členského štátu jeho bydliska, jeho fyzickej účasti na pojednávaní pred súdom členského štátu, ktorý vec prejednáva?

4. V prípade kladnej odpovede na prvú a/alebo druhú prejudiciálnu otázku, možno videokonferenciu organizovať len prostredníctvom príslušných orgánov členského štátu?

5. V prípade zápornej odpovede na štvrtú prejudiciálnu otázku, môže súd členského štátu, ktorý vec prejednáva, komunikovať priamo s obvineným, ktorý sa nachádza v inom členskom štáte, a zaslať mu odkaz na pripojenie k videokonferencii?

6. Nie je organizovanie videokonferencie bez sprostredkovania príslušnými orgánmi členského štátu nezlučiteľné so zachovaním jednotného priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti Únie?

Uvedené predpisy práva Únie

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/41/EÚ z 3. apríla 2014 o európskom vyšetrovacom príkaze v trestných veciach, ktorej článok 24 ods. 1 druhý pododsek stanovuje: „Vydávajúci orgán môže vydať [európsky vyšetrovací príkaz (EVP)] aj na účely výsluchu podozrivej alebo obvinenej osoby formou videokonferencie alebo inou formou audiovizuálneho prenosu.“

Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/343 z 9. marca 2016 o posilnení určitých aspektov prezumpcie neviny a práva byť prítomný na konaní pred súdom v trestnom konaní, ktorej článok 8 ods. 1 stanovuje: „Členské štáty zabezpečia, aby podozrivé a obvinené osoby mali právo byť prítomné na súdnom konaní vo vlastnej veci.“

Judikatúra Súdneho dvora, na ktorú sa odvoláva vnútroštátny súd

Rozsudok zo 6. decembra 2018, IK (Výkon doplňujúceho trestu), C-551/18 PPU, EU:C:2018:991, body 34 a 35

Ustanovenia medzinárodného práva citované vnútroštátnym súdom

Dohovor o vzájomnej pomoci v trestných veciach medzi členskými štátmi Európskej únie: články 5 a 10

Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd: článok 6

Druhý dodatkový protokol k Európskemu dohovoru o vzájomnej pomoci v trestných veciach z 20. apríla 1959

Uvedené ustanovenia vnútroštátneho práva

§ 463 Kriminālprocesa likuma (Trestný poriadok):

„(1) Účasť obvinenej osoby na pojednávaní v trestnej veci je povinná.

(2) Ak sa obvinená osoba nedostaví na súdne pojednávanie, pojednávanie sa odročí.

...“

§ 464 Trestného poriadku:

„(1) Súd môže prejednať trestnú vec týkajúcu sa prečinu, menej závažného trestného činu alebo závažného trestného činu, za ktorý možno uložiť trest odňatia slobody až na päť rokov, v neprítomnosti obvineného, ak sa obvinený opakovane a bez náležitého dôvodu nedostaví na pojednávanie alebo ak predložil súdu žiadosť o prejednanie veci v jeho neprítomnosti.

...

(3) Trestnú vec, v ktorej je viacero obvinených, možno prejednať v neprítomnosti niektorého obvineného, ak sa na pojednávaní skúmajú obvinenia vznesené voči iným obvineným, ak prítomnosť tohto obvineného na tomto pojednávaní nie je nevyhnutná a tento obvinený oznámil súdu, že si neželá byť prítomný na danom pojednávaní.“

§ 465 Trestného poriadku:

„(1) Súd môže prejednať trestnú vec v neprítomnosti obvineného (*in absentia*) v týchto prípadoch:

...

2) ak sa obvinený nachádza v zahraničí a nie je možné zabezpečiť, aby sa dostavil na súd.

...“

§ 140 Trestného poriadku:

„(1) Orgán rozhodujúci v konaní môže vykonávať procesné úkony s využitím technických prostriedkov (telefonická konferencia, videokonferencia), ak si to vyžadujú záujmy trestného konania.

(2) V priebehu procesného úkonu, pri ktorom sa využívajú technické prostriedky, sa musí zabezpečiť, aby sa orgán rozhodujúci v konaní a osoby, ktoré sa zúčastňujú na procesnom úkone a ktoré sa nachádzajú v rôznych priestoroch alebo budovách, mohli počas telefonickej konferencie navzájom počuť a počas videokonferencie navzájom počuť a vidieť.

(2)¹ V prípade uvedenom v odseku 2 tohto paragrafu orgán rozhodujúci v konaní poverí – alebo splnomocní riaditeľa inštitúcie, ktorá sídli na druhom mieste, na

ktorom sa uskutočňuje procesný úkon, aby poveril – osobu, ktorá zaručí uskutočnenie procesného úkonu na mieste, na ktorom sa nachádza (ďalej len ‚poverená osoba‘).

...

(5) Poverená osoba overí a osvedčí totožnosť osôb, ktoré sa zúčastňujú na procesnom úkone, ale sa nenachádzajú v tých istých priestoroch ako orgán rozhodujúci v konaní.

...

(7) Poverená osoba vyhotoví osvedčenie, v ktorom sa uvedie sídlo, dátum a čas uskutočnenia procesného úkonu, jej funkcia, meno a priezvisko, identifikačné údaje a miesto bydliska každej z osôb prítomných na uvedenom mieste uskutočňovania procesného úkonu, ako aj poučenie týchto osôb, ktoré bolo vykonané, ak zákon stanovuje zodpovednosť za nesplnenie ich povinností. Poučené osoby podpíšu také poučenie. V osvedčení sa tiež uvedú prerušenia vykonávania procesného úkonu a čas jeho ukončenia. Osvedčenie podpíšu všetky osoby prítomné na uvedenom mieste uskutočňovania procesného úkonu a osvedčenie sa odovzdá orgánu rozhodujúcemu v konaní, aby ho pripojil k zápisnici o procesnom úkone.

(7)¹ Ustanovenia odsekov 2.¹, 5 a 7 tohto paragrafu sa nemusia uplatniť, ak má orgán rozhodujúci v konaní možnosť overiť pomocou technických prostriedkov totožnosť osôb, ktoré sa nachádzajú v iných priestoroch alebo budovách. ...

...“

Medzinárodnú spoluprácu v trestných veciach upravujú najmä § 876 a 877 zahrnuté do časti C Trestného poriadku, ktoré stanovujú, že v zahraničí môžu orgány rozhodujúce v konaní vykonávať procesné úkony prostredníctvom príslušných zahraničných orgánov, okrem iného tak, že požiadajú tieto orgány, aby umožnili lotyšskému úradníkovi zúčastniť sa na vykonaní procesného úkonu alebo vykonať procesný úkon s využitím technických prostriedkov.

Stručné zhrnutie skutkových okolností a konania vo veci samej

- 1 Vnútroštátny súd prejednáva trestnú vec týkajúcu sa piatich obvinených vrátane nemeckého štátneho príslušníka s bydliskom v Nemecku (ďalej len „osoba A“), ktorý je obvinený z podvodu a legalizácie príjmov z trestnej činnosti vo veľkom rozsahu v organizovanej skupine.
- 2 V súčasnom štádiu konania je potrebné vykonať skúmanie dôkazov, ktoré bude časovo náročné, a preto sa predpokladá, že sa prejednávaná vec bude skúmať počas dlhého obdobia. Zo štyridsiatich plánovaných súdnych pojednávaní (ktoré

sa konajú raz alebo dvakrát mesačne) sa uskutočnilo sedem a osoba A sa zúčastnila len na štyroch.

- 3 Vzhľadom na to, že trestné činy, z ktorých je osoba A obvinená, sú obzvlášť závažné a keďže neboli splnené podmienky uvedené v § 465 Trestného poriadku na prejednanie trestnej veci v neprítomnosti obvineného (*in absentia*), dospelo sa k záveru, že podľa § 463 a 464 Trestného poriadku nie je možné prejednať trestnú vec v neprítomnosti obvineného a účasť osoby A na tejto veci je povinná.
- 4 V súčasnosti je však pre osobu A mimoriadne zaťažujúce zúčastniť sa na prejednávaní veci osobne z dôvodu jej veku a rodinných pomerov. Ide totiž o dôchodcu vo veku 71 rokov, ktorého príjem nepostačuje na pokrytie cestovných nákladov a ktorý sa spolu s manželkou stará o svoju 92-ročnú svokru, ktorá s nimi žije a potrebuje starostlivosť z dôvodu svojho zdravotného postihnutia. Osoba A nikdy nežila v Lotyšsku a nehovorí po lotyšsky. Za týchto okolností nie je rozumné očakávať, že sa presťahuje do Lotyšska, aby mohla byť prítomná počas celého konania. Osoba A sa však chce zúčastniť na prejednávaní veci prostredníctvom videokonferencie z Nemecka.
- 5 Vnútroštátny súd sa pokúsil zorganizovať takúto účasť na diaľku tým, že 2. decembra 2021 zaslal príslušnému nemeckému orgánu EVP so žiadosťou o zabezpečenie účasti osoby A na pojednávaní prostredníctvom videokonferencie. Žiadosť bola zamietnutá na základe skutočnosti, že vykonanie EVP nebolo možné z dôvodu, že takáto účasť nie je vyšetrovacím opatrením a že nebol získaný ani súhlas obvineného, aby sa prejednanie veci uskutočnilo týmto spôsobom. Príslušný orgán nezmenil svoje stanovisko ani po tom, ako bol informovaný o súhlase osoby A, ktorý si vyžiadala.
- 6 Na žiadosť vnútroštátneho súdu lotyšské ministerstvo spravodlivosti konzultovalo s nemeckým ministerstvom spravodlivosti o možnostiach osoby A zúčastniť sa konania na diaľku (s účasťou alebo bez účasti nemeckých súdnych orgánov), v súlade s Druhým dodatkovým protokolom k Európskemu dohovoru o vzájomnej pomoci v trestných veciach z 20. apríla 1959. Príslušný nemecký orgán odpovedal, že účasť osoby A na hlavnom pojednávaní prostredníctvom videokonferencie nie je možná, pretože na to neexistuje právny základ. Uskutočnenie videokonferencie s obvineným počas prebiehajúceho pojednávania by bolo v rozpore so základnými zásadami nemeckého práva. Podľa nemeckého práva je fyzická prítomnosť obvineného na hlavnom pojednávaní absolútne nevyhnutná.
- 7 Podľa stanoviska, ktoré vydalo zhromaždenie sudcov trestného kolégia Senāts (Najvyšší súd, Lotyšsko) vo svojom rozhodnutí zo 4. novembra 2021 týkajúcom sa výkladu § 140 ods. 7.¹ Trestného poriadku, je právomoc Lotyšskej republiky obmedzená na územie Lotyšskej republiky, a preto postup stanovený v uvedenom ustanovení na uskutočnenie videokonferencie sa môže uplatniť len vtedy, keď sa procesný úkon vykonáva na vnútroštátnom území. Na druhej strane zabezpečenie dôkazov, ktoré sa nachádzajú na území iného štátu, možno vykonať v súlade

s postupom upraveným v časti C Trestného poriadku, nazvanej „Medzinárodná spolupráca v trestných veciach“, a to využitím niektorého nástroja medzinárodnej justičnej spolupráce.

- 8 Ďalší štyria obvinení majú trvalý pobyt v Lotyšsku a traja z nich sa zúčastňujú na prejednávani veci prostredníctvom videokonferencie. Osoba A musí byť prítomná počas prejednávania veci, pretože sa nachádza v Nemecku a nedostala súhlas od príslušného nemeckého orgánu na uskutočnenie videokonferencie s účasťou alebo bez účasti tohto príslušného orgánu.

Stručné zhrnutie dôvodov návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 9 Vnútroštátny súd poznamenáva, že v právnej úprave Únie týkajúcej sa trestných vecí s cezhraničným rozmerom je videokonferencia stanovená len na účely výsluchu svedkov, znalcov, podozrivých alebo obvinených (pozri článok 24 smernice 2014/41 a článok 10 Dohovoru o vzájomnej pomoci v trestných veciach medzi členskými štátmi Európskej únie).
- 10 V oznámení Európskej komisie z 2. decembra 2020 o digitalizácii justície v Únii sa však uvádza, že prístup k spravodlivosti a zjednodušenie spolupráce medzi členskými štátmi patria medzi hlavné ciele priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti Únie, ktoré sú zakotvené v Zmluve o fungovaní Európskej únie. Prístup k spravodlivosti musí ostať zachovaný a musí držať krok s prebiehajúcimi zmenami vrátane digitálnej transformácie, ktorá ovplyvňuje všetky aspekty nášho života. Okrem toho by mali členské štáty vždy, keď je to možné, využívať videokonferencie. Využívanie videokonferencií v súdnych konaniach tam, kde to zákon umožňuje, výrazne znižuje potrebu zaťažujúceho a nákladného cestovania a v konečnom dôsledku môže uľahčiť samotné konanie. Využívaním videokonferencie by nemalo dochádzať k porušovaniu práva na spravodlivý proces a práva na obhajobu, ako napríklad práva zúčastniť sa pojednávania, dôverne komunikovať s právnikom, klásť otázky svedkom a spochybníť dôkaz [pozri úvod a bod 3.4 oznámenia Komisie COM(2020) 710 final z 2. decembra 2020 o digitalizácii justície v Únii]. V dokumentoch Únie týkajúcich sa plánovania politik sa uznáva využívanie videokonferencie ako jeden z prostriedkov na uľahčenie zabezpečenej komunikácie medzi občanmi a justičnými orgánmi [pozri bod 17 Akčného plánu na roky 2019 – 2023 týkajúci sa európskej elektronickej justície (Ú. v. EÚ 2019, C 96)].
- 11 Okrem toho podľa judikatúry Súdneho dvora právo Únie spočíva na základnom predpoklade, podľa ktorého každý členský štát zdieľa so všetkými ostatnými členskými štátmi určitý súbor spoločných hodnôt, na ktorých je Únia založená, ako je to spresnené v článku 2 Zmluvy o Európskej únii, a uznáva, že ostatné členské štáty s ním tieto hodnoty zdieľajú. Tento predpoklad znamená a odôvodňuje existenciu vzájomnej dôvery členských štátov v uznanie týchto hodnôt, a tým aj v dodržiavanie práva Únie, ktoré tieto hodnoty uplatňuje. Tak zásada vzájomnej dôvery medzi členskými štátmi, ako aj zásada vzájomného

uznávania, ktorá sa samotná opiera o vzájomnú dôveru medzi členskými štátmi, majú v práve Únie zásadný význam vzhľadom na to, že umožňujú vytvorenie a zachovanie priestoru bez vnútorných hraníc. Konkrétne zásada vzájomnej dôvery najmä v súvislosti s priestorom slobody, bezpečnosti a spravodlivosti ukladá každému z týchto štátov, aby vychádzal z toho, že okrem výnimočných okolností všetky ostatné členské štáty dodržia právo Únie a najmä základné práva uznané týmto právom [pozri rozsudok zo 6. decembra 2018, IK (Výkon doplnujúceho trestu), C-551/18 PPU, EU:C:2018:991].

- 12 Vzhľadom na jednotný priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti Únie, ako aj na skutočnosť, že využívanie videokonferencie v trestných veciach s cezhraničným rozmerom umožňuje účinný výkon práva občanov Únie na voľný pohyb, vnútroštátny súd má pochybnosti o tom, či je využívanie videokonferencie v práve Únie obmedzené len na výsluch svedkov, znalcov, podozrivých alebo obvinených. Kládne preto otázku, či sa výsluch obvineného prostredníctvom videokonferencie, ktorá je stanovená v článku 24 ods. 1 smernice 2014/41, vzťahuje len na výpoveď obvineného, alebo aj na účasť obvineného na pojednávaní v trestných veciach vo všeobecnosti (teda na jeho právo byť prítomný počas pojednávania veci, počúvať a sledovať priebeh konania).
- 13 Okrem toho sa vnútroštátny súd domnieva, že právo obvineného zúčastniť sa na súdnom konaní stanovené v článku 8 ods. 1 smernice (EÚ) 2016/343 zahŕňa aj právo obvineného efektívne sa zúčastniť na pojednávaní v trestnej veci v inom členskom štáte prostredníctvom videokonferencie z členského štátu svojho bydliska. Takýto výklad uvedeného ustanovenia by zodpovedal snahe uľahčiť a urýchliť súdne konania. Okrem toho každý členský štát už má v súčasnosti možnosť zasielať procesné písomnosti určené osobám nachádzajúcim sa na území iného členského štátu priamo poštou bez sprostredkovania príslušných orgánov (pozri článok 5 Dohovoru o vzájomnej pomoci v trestných veciach medzi členskými štátmi Európskej únie), ako aj využívať videokonferenciu vo fáze získavania dôkazov (pozri článok 24 smernice 2014/41).
- 14 V judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúcej sa videokonferencie sa tiež stanovuje, že účasť obvineného na konaní formou videokonferencie nie je sama osebe v rozpore s článkom 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ale že využitie tohto opatrenia musí v každom prípade slúžiť legitímnemu cieľu. Za legitímny sa uznáva aj cieľ uskutočniť videokonferenciu na zjednodušenie a urýchlenie konania v trestnej veci, aby sa rešpektovalo právo na ukončenie konania v trestnej veci v primeranej lehote [pozri „KEY THEME“ (kľúčová téma) „Article 6 (criminal limb) Hearings via video link“ (článok 6, trestná časť, pojednávania formou videokonferencie), <https://ks.echr.coe.int/documents/d/echr-ks/hearings-via-video-link>]. Z rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva z 18. decembra 2018, Murtazaliyeva v. Rusko vyplýva, že článok 6 tohto dohovoru v podstate zaručuje právo obvineného efektívne sa zúčastniť na pojednávaní v trestných veciach, čo zahŕňa nielen jeho právo osobne sa zúčastniť na pojednávaní veci, ale aj právo počúvať a sledovať priebeh konania. Obvinený musí mať možnosť oboznámiť sa s pripomienkami

a dôkazmi druhej strany a vyjadriť sa k nim (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 18. decembra 2018, Murtazaliyeva v. Rusko, sťažnosť č. 36658/05, § 91).

- 15 V prípade, že právo obvineného zúčastniť sa na súdnom konaní zahŕňa aj právo zúčastniť sa na prejednávani veci v inom členskom štáte prostredníctvom videokonferencie z členského štátu jeho bydliska, vnútroštátny súd chce objasniť, či možno takúto účasť zorganizovať len prostredníctvom príslušných orgánov tohto iného členského štátu alebo iným spôsobom, a či uskutočnenie videokonferencie bez sprostredkovania príslušnými orgánmi členského štátu nie je v rozpore so zachovaním jednotného priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti Únie, ako aj to, či účasť obvineného na prejednaní veci prostredníctvom videokonferencie zodpovedá jeho fyzickej účasti na pojednávaní.
- 16 Výklad článku 24 ods. 1 smernice 2014/41 a článku 8 ods. 1 smernice 2016/343 je potrebný na to, aby vnútroštátny súd zistil, či sa osoba A môže zúčastniť (s účasťou alebo bez účasti príslušného orgánu) na ústnom pojednávaní veci pred lotyšským súdom prostredníctvom videokonferencie z Nemecka.

Neprerušenie konania vo veci samej

- 17 Keďže otázky, ktoré sa majú objasniť v rámci prejudiciálneho konania, sa týkajú len formy účasti obvineného (osobne alebo prostredníctvom videokonferencie), vnútroštátny súd sa domnieva, že je možné pokračovať v preskúmaní sporu vo veci samej ako doteraz (za prítomnosti osoby A), aby sa všetkým obvineným zaručilo právo na pojednanie ich veci v primeranej lehote zakotvené v článku 47 druhom odseku Charty.
- 18 Vnútroštátny súd preto s odvolaním sa na vec C-176/22, BK a ZhP (Čiastočné prerušenie konania vo veci samej), ktorá je prejednávaná pred Súdny dvorom, neprerušuje konanie vo veci samej, ale uvádza, že je pripravený rozhodnúť o jeho prerušení v prípade, ak by Súdny dvor považoval za nemožné začať prejudiciálne konanie v situácii, keď konanie vo veci samej naďalej pokračuje.

Žiadosť o prejednanie veci v skrátrenom konaní

- 19 Vnútroštátny súd žiada o uplatnenie skráteneho konania podľa článku 105 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora z dôvodu, že procesná otázka, o ktorej sa má rozhodnúť, sa podstatným spôsobom dotýka osoby A, ktorá musí byť v súčasnosti prítomná na prejednaní veci, čo je pre ňu vzhľadom na jej vek a rodinné pomery mimoriadne zaťažujúce. Odpoveď poskytnutá v krátkom čase by pomohla rýchlejšie ukončiť túto neistotu a uľahčila by včasné prejednanie trestnej veci. Aktuálnosť a relevantnosť položenej otázky v jednotnom priestore spravodlivosti Únie potvrdzuje aj skutočnosť, že podobná otázka bola položená aj vo veci C-760/22, PF a i., ktorá je prejednávaná pred Súdny dvorom.